

INSTITUT FOR STATSKUNDSKAB  
 Anne Binderkrantz, Per Mouritsen, Rasmus Brun Pedersen, Rune Stubager  
**Undervisningsplan/pensumliste for:**  
**Politologisk introduktionskursus 2020**

**Undervisningsplan:**

**KOMP** = teksten er optrykt i et kompendium, som kan købes i PB.

**AUL** = Teksten kan downloades og printes via AU LIBRARY.

| <i>TIME</i>        | <i>EMNE</i>                              | <i>FORELÆSNING</i>  | <i>Antal sider</i> | <i>HOLDTIME</i>   | <i>Antal sider</i> |
|--------------------|--|---|--------------------|---|--------------------|
| 1<br><br>Uge<br>35 | <b>Politiske begreber og værdier</b>     | Politik og studiet af politik v. Anne Binderkrantz<br><br><u>Litteratur:</u><br>Christensen & Elklit<br>"Fra vælgerrepræsentation til politik" (i bogen Det Demokratiske System)                            | 18                 | (Nogle af) Politologiens store spørgsmål<br><u>Litteratur:</u><br>Jacobs, "The Threat to Democracy";<br>Page, "Exploring Political Inequality";<br>Mansbridge, "On the Free Rider Problem"; | 8                  |
| 2<br><br>Uge<br>36 |  | Politiske ideologier v. Per Mouritsen<br><br><u>Litteratur</u><br>Newton & van Deth,<br>"Political Ideologies: Conservatism, Liberalism ..."<br><br>Freeden, <i>Ideologies. A Very Short Introduction</i>   | 38                 | Fordelings- og værdipolitik<br><u>Litteratur</u><br>Frølund Thomsen, "Indvandring...";<br>Stubager & Goul Andersen, "Goderne fordeling...";   | 51                 |
| 3<br><br>Uge<br>36 | <b>Udvikling af det politiske system</b> | Demokrati, demokratisering og medborgerskab v. Per Mouritsen<br><br><u>Litteratur:</u><br>Pérez-Liñán i DC, "Democracies"<br><br>Mouritsen, <i>En plads i verden: Det moderne medborgerskab</i> , pp. 19-31 | 28                 | Det danske demokrati<br><u>Litteratur:</u><br>Knudsen, uddrag "Da demokrati blev til folkestyre"<br><br>Mouritsen, <i>En plads i verden: Det moderne medborgerskab</i> , pp. 52-63; 70-80   | 53                 |

|                |                           |  |    |  |    |
|----------------|---------------------------|--|----|--|----|
| 4<br>Uge<br>37 |                           | <p>Velfærdsstaten: opbygning og udvikling v. Per Mouritsen</p> <p><u>Litteratur:</u></p> <p>Kersbergen &amp; Manow i DC, "The Welfare State"</p> <p>Mouritsen, <i>En plads i verden: Det moderne medborgerskab</i>, pp. 81-88.</p>   | 26 | <p>Velfærdsstaten: opbygning og udvikling</p> <p><u>Litteratur:</u></p> <p>Green-Pedersen &amp; Klitgaard, "Between Economic Constraints and ..."</p>  | 16 |
| 5<br>Uge<br>37 |                           | <p>Valg- og partisystemer v. Rune Stubager</p> <p><u>Litteratur:</u></p> <p>Caramani i DC, "Party Systems", uddrag pp. 231-44</p> <p>Elklit, "Det klassiske danske partisystem bliver til"</p> <p>Gallagher i DC, "Elections and Referendums", uddrag pp. 178-85</p>       | 37 | <p>Valg- og partisystemer</p> <p><u>Litteratur:</u></p> <p>Elklit, "Valgsystemerne" (I bogen <i>Det demokratiske system</i>);</p>  | 34 |
| 6<br>Uge<br>38 | <b>Deltagelseskanaler</b> | <p>Politisk deltagelse: interesseorganisationer og sociale bevægelser v. Per Mouritsen</p> <p><u>Litteratur:</u></p> <p>Binderkrantz &amp; Christiansen, "Interesseorganisationerne" (i bogen <i>Det demokratiske system</i>);</p> <p>Kriesi i DC, "Social Movements";</p> | 62 | <p>Politisk deltagelse: sociale bevægelser</p> <p><u>Litteratur:</u></p> <p>McAdam, "Social Movement Theory and the Prospects for Climate Change Activism in the United States" Supplerende statistisk materiale om Fridays for Future</p> | 16 |
| 7<br>Uge<br>38 |                           | <p>Medier og politisk kommunikation v. Per Mouritsen</p> <p><u>Litteratur:</u></p> <p>Elmelund-Præstekær &amp; Hopmann, "Medierne" (i bogen <i>Det demokratiske system</i>)</p>  | 28 | <p>Medier mellem spil og substans</p> <p><u>Litteratur:</u></p> <p>Loftager, "Medierne, kommunalreformen og ideen om..."</p>   | 19 |

|                     |                                |   |    |  |    |
|---------------------|--------------------------------|---|----|--|----|
| 8<br><br>Uge<br>39  |                                | <p>Vælgeradfærd v. Rune Stubager</p> <p><u>Litteratur:</u><br/>Gallagher i DC, "Elections and Referendums"; uddrag pp. 185-92</p> <p>Stubager, "Voting and Parties"</p>   | 25 | <p>Valg, vælgere og social position</p> <p><u>Litteratur:</u><br/>Goul Andersen, "Portræt af vælgernes socio-demografi"</p>  | 27 |
| 9<br><br>Uge<br>39  |                                | <p>Politiske partier og deres adfærd v. Rune Stubager</p> <p><u>Litteratur:</u><br/>Pedersen: Parties, Policy and Office</p> <p>Kosiara-Pedersen &amp; Pedersen, "Partier og Partisystemer" (i bogen <i>Det demokratiske system</i>) (man kan springe afsnittet om partisystemet, pp. 66-70 over);</p> <p>Katz i DC, "Political Parties"</p> <p>Caramani i DC, "Party Systems", uddrag pp. 244-50</p> <p>Green-Pedersen, "The Growing Importance of Issue Competition: ...", uddrag pp. 607-612</p> | 69 | <p>Partiskift i Folketinget</p> <p><u>Litteratur:</u><br/>Nielsen, Andersen &amp; Pedersen, "Balancing Costs of Legislative Party Switching in the Danish Parliament 1953–2015"</p>  | 17 |
| 10<br><br>Uge<br>40 | <b>Politiske institutioner</b> | <p>Parlamenteer – ikke mindst det danske v. Rune Stubager</p> <p><u>Litteratur:</u><br/>Christiansen &amp; Skjæveland, uddrag af "Folketinget" (I bogen <i>Det demokratiske system</i>), pp. 94-102 + 106-129</p> <p>Kreppel i DC, "Legislatures"</p>   | 41 | <p>Sådan arbejder Folketinget</p> <p><u>Litteratur:</u><br/>Jensen, "Folketingets partigrupper"</p> <p>Christiansen, "Aftaler på tværs af sektorer i Folketinget"</p> <p>SUPPLERENDE LITTERATUR:<br/>Andersen, Figurer over lovgivningsprocessen</p> | 46 |

|                 |                               |  |    |   |    |
|-----------------|-------------------------------|--|----|---|----|
| 11<br>Uge<br>40 |                               | <p>Regering og regeringsdannelse v. Rune Stubager</p> <p><u>Litteratur:</u></p> <p>Christiansen &amp; Skjæveland, ”Regeringsdannelse”</p> <p>Christiansen &amp; Skjæveland, uddrag af ”Folketinget” (I bogen <i>Det demokratiske system</i>), pp. 102-106</p> <p>Müller i DC, ”Governments and Bureaucracies”, uddrag pp. 139-152;</p> | 40 | <p>Den danske regerings organisering</p> <p><u>Litteratur:</u></p> <p>Christensen, Jørgen Grønnegård &amp; Peter Bjerre Mortensen (2020), ”Regeringsarbejdet: Fra ressortautonomi til central samordning”. Arbejdsrapport, Aarhus: Institut for Statskundskab, Aarhus Universitet. (Kommer på Blackboard)</p> | 20 |
| 12<br>Uge<br>41 |                               | <p>Bureaukratiet v. Anne Binderkrantz</p> <p><u>Litteratur:</u></p> <p>Christensen, ”Det Administrative System” (i bogen <i>Det demokratiske system</i>)</p>   | 41 | <p>Embedsmænd og politikere</p> <p><u>Litteratur:</u></p> <p>Smith &amp; Christensen, ”Embedsmænd som dydens vogtere eller...”</p>  | 19 |
| 13<br>Uge<br>41 |                               | <p>Styring og koordination i forvaltningen v. Anne Binderkrantz</p> <p><u>Litteratur:</u></p> <p>Jacobsen &amp; Jakobsen. ”Offentlig styring og koordination”</p>  | 18 | <p>Markarbejderne i den offentlige sektor</p> <p><u>Litteratur:</u></p> <p>Winter &amp; Nielsen, ”Markarbejdere som politiske beslutningstagere”</p>  | 30 |
| 14<br>Uge<br>43 | <b>Politiske beslutninger</b> | <p>Policybegreber og beslutningsprocesser v. Anne Binderkrantz</p> <p><u>Litteratur:</u></p> <p>Knill &amp; Tosun i DC, ”Policy-making” pp. 361-369</p> <p>Christiansen &amp; Kjær ”Strukturer og aktører i analyser af politiske beslutninger”.</p>   | 30 | <p>Udviklingen på et politikområde</p> <p><u>Litteratur:</u></p> <p>Kjær ”Paradigmeskiftet i dansk udviklingspolitik”</p>   | 22 |

|                 |  |   |    |  |    |
|-----------------|--|---|----|--|----|
| 15<br>Uge<br>43 | <b>Studie-strategi- og teknik</b>      | Faglig læringsdag v. Anne Binderkrantz  |    | Studiestrategier   |    |
| 15<br>Uge<br>44 | <b>Internationale omgivelser og EU</b> | Introduktion til international politik og dansk udenrigspolitik v. Rasmus B. Pedersen<br><u>Litteratur:</u><br>Beach & Pedersen "Analyzing"<br>Pedersen, "tilkobling og afkobling"  | 41 | Udenrigspolitiske strategier i dansk udenrigspolitik<br><u>Litteratur:</u><br>Udenrigsministeriet, "En verden i forandring"<br>Udenrigsministeriet, "Udenrigs- og Sikkerhedspolitisk Strategi 2019-2020" | 35 |
| 16<br>Uge<br>44 |  | Danmarks bi- og multilaterale relationer v. Rasmus B. Pedersen<br><u>Litteratur:</u><br>Pedersen & Ringsmose: aktivisme i dansk udenrigspolitik<br>Ringsmose & Rynning, Rutsjebane: udsving og udfordringer i Danmarks NATO-aktivisme | 38 | Danmarks internationale rolle:<br><br>Ugeseddel med spørgsmål til pensum   |    |
| 17<br>Uge<br>45 |  | EU som politisk system v. Rasmus B. Pedersen<br><u>Litteratur:</u><br>Hix i DC, "The EU as a new political system";<br>Jensen, C.S., "Neofunctionalism";<br>Cini, "Intergovernmentalism";   | 37 | Europæisk integration og befolkningens holdninger<br><u>Litteratur:</u><br>Hobolt, "The Brexit Vote";<br>Holst, "Ny forskning"   | 25 |
| 18<br>Uge<br>45 |  | Dansk Europapolitik v. Rasmus B. Pedersen<br><u>Litteratur:</u><br>Kelstrup et al., Danmarks forhold til EU: 463-503 (41 sider)<br>Pedersen, "Oh Brother" 23 sider  | 64 | Nye udfordringer til dansk udenrigspolitik<br><u>Litteratur:</u><br>DIIS 2019: side IX, 69-76<br>La Cour (2019), "Må Danmarks"<br>Frederiksen (2019), "se virkeligheden"                                 | 15 |

|        |                         |   |    |   |  |
|--------|-------------------------|---|----|---|--|
|        |                         |   |    | <p><i>Baggrundsviden om forsvarsforbeholdet:</i></p> <p><a href="https://www.eu.dk/da/danmark-i-eu/de-danske-forbehold">https://www.eu.dk/da/danmark-i-eu/de-danske-forbehold</a></p> |  |
| 19     | <b>Opgave-skrivning</b> | <p>Opgaveskrivning v. Anne Binderkrantz</p> <p><u>Litteratur:</u></p> <p>Jørgensen &amp; Rienecker, <i>Den gode opgave.</i></p> | 25 | Introduktion til informationssøgning  |  |
| Uge 46 |                         |   |    |   |  |
|        |                         |   |    | Samlet pensum: 1.165 sider  |  |

## **Pensumliste:**

### **Bøger:**

Daniele Caramani (ed.) (2020). *Comparative Politics*, 5<sup>th</sup> edition. Oxford: Oxford University Press (kaldet DC).

Jørgen Grønnegård Christensen & Jørgen Elklit (red.) (2016). *Det demokratiske system*, 4. udg. København: Hans Reitzels Forlag.

### **Online-materiale/AU Library:**

Christiansen, Flemming Juul (2005). "Aftaler på tværs af sektorer i Folketinget", *Politica*, 37(4): 423-439. (AUL)

Christiansen, Peter Munk & Anne Mette Kjær (2020). "Strukturer og aktører i analyser af politiske beslutninger", *Politica*, 52(2): 85-103. (AUL)

Christensen, Jørgen Grønnegård & Peter Bjerre Mortensen (2020). "Regeringsarbejdet: Fra ressortautonomi til central samordning". Arbejdsrapport, Aarhus: Institut for Statskundskab, Aarhus Universitet. (Kommer på Blackboard)

DIIS (2019). Europæisk forsvarssamarbejde og det danske forsvarsforbehold  
[https://pure.diis.dk/ws/files/3155271/Forsvarsudredning\\_diis\\_november\\_2019.pdf](https://pure.diis.dk/ws/files/3155271/Forsvarsudredning_diis_november_2019.pdf) pp. IX; 69-76.

Frederiksen, Claus Hjort (2019). *Se virkeligheden i øjnene og afskaf forbeholdet*  
<https://www.altinget.dk/forsvar/artikel/claus-hjort-frederiksen-debatten-om-forsvarsforbeholdet-er-paradoksal>

Freeden, Michael (2003). *Ideology. A Very Short Introduction*, Oxford: Oxford University Press, pp. 51-66. E-BOG via AUL: [https://soeg.kb.dk/permalink/45KBDK\\_KGL/1pioq0f/alma99123015624505763](https://soeg.kb.dk/permalink/45KBDK_KGL/1pioq0f/alma99123015624505763)

Green-Pedersen, Christoffer (2007). "The Growing Importance of Issue Competition: The Changing Nature of Party Competition in Western Europe", *Political Studies*, 55(4): 607-628. (AUL)

Hobolt, Sara B. (2016). "The Brexit vote: a divided nation, a divided continent", *Journal of European Public Policy*, 23(9): 1259-1277. (AUL)

Holst, E.Q. (2016). "Ny forskning: Danskerne er generelt glade for EU", *Altinget*. (AUL)

Kjær, Anne Mette (2020). "Paradigmeskiftet i dansk udviklingspolitik", *Politica*, 52(2): 125-146. (AUL)

La Cour, Celine Emma (2019). Må Danmarks forsvar være med? *Magasinet Europa* <http://magasineteuropa.dk/maa-danmarks-forsvar-vaere-med/>

Loftager, Jørn (2006). "Medierne, kommunalreformen og ideen om et offentligt ræsonnement", *Politica*, 38(2): 135-153. (AUL)

McAdam, Dough (2017). "Social Movement Theory and the Prospects for Climate Change Activism in the United States", *Annu. Rev. Polit. Sci.*, 20:190-205. (AUL)

Nielsen, Marie Kaldahl, Ann Møgeltoft Andersen & Helene Helboe Pedersen (2019). "Balancing Cost of Legislative Party Switching in the Danish Parliament 1953-2015", *Parliamentary Affairs*, 72(1): 42-58. (AUL)

Pedersen, Helene Helboe (2012). "Parties, Policy and Office", *West European Politics*, 35(4): 896-910. (AUL)

Pedersen, Rasmus Brun (2015). "Tilkoblings- og afkoblingsstrategier i dansk udenrigspolitik: Udvikling og tendenser i de danske udenrigspolitiske doktriner", *Tidsskriftet Politik*, 18(4): 37-45. (AUL)

Pedersen, Rasmus Brun & Jens Ringsmose (2017). "Aktivism i dansk udenrigspolitik: Norden, FN, NATO og EU", *Politica*, 49(4): 339-357. (AUL)

Pedersen Rasmus Brun (2019). "Oh Brother Where art thou? The United Kingdom and Strategies in Danish EU politics", *Danish Foreign Policy Review*, [http://pure.diis.dk/ws/files/2887543/DIIS\\_Review\\_2019\\_FI-NAL.pdf](http://pure.diis.dk/ws/files/2887543/DIIS_Review_2019_FI-NAL.pdf) (side 75-98) (23 sider)

Ringsmose, Jens & Sten Rynning (2017). "Rutsjebane: udsving og udfordringer i Danmarks NATO-aktivism", *Politica*, 49(4): 401-421. (AUL)

Smith, Bo & Jørgen Grønnegård Christensen (2016). "Embedsmænd som dydens vogtere eller demokratiets tjenere", *Politica*, 48(4): 373-391. (AUL)

Udenrigsministeriet (2003): En verden i forandring. Regeringens bud på nye prioriteter i Danmarks Udenrigspolitik (uddrag: 15 sider) e-adgang [http://www.stm.dk/multimedia/En\\_verden\\_i\\_forandring\\_-\\_Regeringens\\_bud\\_p\\_nye\\_prioriteter\\_i\\_Danmarks\\_udenrigspolitik.pdf](http://www.stm.dk/multimedia/En_verden_i_forandring_-_Regeringens_bud_p_nye_prioriteter_i_Danmarks_udenrigspolitik.pdf)

Udenrigsministeriet (2019). Udenrigs- og Sikkerhedspolitisk Strategi 2019-2020 (uddrag: 20 sider) <http://um.dk/da/Udenrigspolitik/aktuelle-emner/udenrigs-og-sikkerhedspolitisk-strategi-2019-20>

<https://www.eu.dk/da/danmark-i-eu/de-danske-forbehold>

### **Kompendium:**

Beach, Derek & Rasmus Brun Pedersen (2019). *Analyzing Foreign Policy*, 2. edition, London: Palgrave Macmillan, pp. 6-12, 72-97. (KOMP)

Christiansen, Flemming Juul & Asbjørn Skjæveland (2017). "Regeringsdannelse", kap. 13, pp. 299-320 i Julie Hassing Nielsen, Michael Aagaard Seeberg & Jakob Tolstrup (red.), *Introduktion til komparativ politik*, København: Hans Reitzels Forlag. (KOMP)

Cini, Michelle (2016). "Intergovernmentalism", uddrag, pp. 66-75 i M. Cini & N.P. Borrogon (eds), *European Union Politics*, 5th ed., Oxford: Oxford University Press. (KOMP)

Elklit, Jørgen (1986). "Det klassiske danske partisystem bliver til", pp. 21-38 i Jørgen Elklit & Ole Tonsgaard (red.), *Valg og vælgeradfærd*, Aarhus: Forlaget Politica. (KOMP)

Goul Andersen, Jørgen (2017). "Portræt af vælgernes socio-demografi", pp. 41-65 i Kasper Møller Hansen & Rune Stubager (red.), *Oprør fra udkanten. Folketingsvalget 2015*, København: DJØF Forlag. (KOMP)

Green-Pedersen, Christoffer & Michael Baggesen Klitgaard (2009). "Between Economic Constraints and Popular Entrenchment: The Development of the Danish Welfare State, 1982 to 2005", pp. 137-152 i



- Klaus Schubert, Simon Hegelich & Ursula Bazant, *The Handbook of European Welfare Systems*, London: Routledge. (KOMP)
- Jacobs, Lawrence R. (2009). "The Threat to Democracy", pp. 49-51 i Gary King, Kay Lehman Schlozman & Norman H. Nie (eds.), *The Future of Political Science. 100 Perspectives*, London: Routledge. (KOMP)
- Jacobsen, Christian Bøtcher & Mads Leth Felsager Jakobsen (2014). "Offentlig styring og koordination", pp. 52-69 i Jens Blom-Hansen, Peter Munk Christiansen, Thomas Pallesen & Søren Serritzlew (red.), *Offentlig forvaltning – et politologisk perspektiv*, København: Hans Reitzels Forlag. (KOMP)
- Jensen, Carsten S. (2016). "Neofunctionalism", uddrag, pp. 54-61 i M. Cini & N.P. Borrogon (eds), *European Union Politics*, 5th ed., Oxford: Oxford University Press. (KOMP)
- Jensen, Henrik (1999). "Folketingets partigrupper", pp. 103-130 i Ole Stig Andersen et al. (red.), *Folketingets festskrift i anledning af grundlovens 150-års-jubilæum den 5. juni 1999*, København: Folketingets Præsidium. (KOMP)
- Jørgensen, Peter Stray & Lotte Rienecker (2012). *Den gode opgave*. Uddrag, 25 sider i alt. (KOMP)
- Kelstrup, Morten et al. (2017). "Danmarks forhold til EU", side 463-503 i *Europa i forandring*, København: Hans Reitzels Forlag. (41 sider) (KOMP)
- Knudsen, Tim (2001). *Da demokrati blev til folkestyre: Dansk demokratihistorie, bind 1*, uddrag, pp. 13-22, 71-74, 84-87, 96-98, 100-105, 113-115, København: Akademisk Forlag. (KOMP)
- Mansbridge, Jane (2009). "On the Free Rider Problem", pp. 216-218 i Gary King, Kay Lehman Schlozman & Norman H. Nie (red.), *The Future of Political Science. 100 Perspectives*, London: Routledge. (KOMP)
- Mouritsen, Per (2015). *En plads i verden. Det moderne medborgerskab*, København: Gyldendal, pp. 19-31, 52-63, 70-88. (KOMP)
- Newton, Kenneth & Jan W. Van Deth (2005). "Political ideologies: conservatism, liberalism, Christian democracy and socialism", pp. 241-262 in *Foundations of Comparative Politics. Democracies of the Modern World*, Cambridge: Cambridge University Press. (KOMP)
- Page, Benjamin I. (2009). "Exploring Political Inequality", pp. 101-103 i Gary King, Kay Lehman Schlozman & Norman H. Nie (eds.), *The Future of Political Science. 100 Perspectives*, London: Routledge. (KOMP)
- Stubager, Rune (2019). "Voting and Parties", pp. 161-177 i Benedikte Brincker (ed.), *Introduction to Political Sociology*, 2<sup>nd</sup> ed., København: Hans Reitzels Forlag. (KOMP)
- Stubager, Rune & Goul Andersen, Jørgen, "Godernes fordeling: Baggrunden for vælgernes holdninger til skat og ulighed", pp. 89-112 i Rune Stubager, Kasper Møller Hansen, Jørgen Goul Andersen (red) *Krisevalg – Økonomien og Folketingsvalget 2011*, København: Jurist og Økonomiforbundets Forlag. (KOMP)
- Thomsen, Jens Peter Frølund (2017). "Indvandring som politisk skillelinje blandt 'os'", pp. 265-279 i Kasper Møller Hansen & Rune Stubager (red.), *Oprør fra udkanten – Folketingsvalget 2015*, København: Jurist og Økonomiforbundets Forlag. (KOMP)

Winter, Søren & Vibeke Lehmann Nielsen (2008). *Implementering af politik*, Aarhus: Academica, pp. 103-132. (KOMP)

**Supplerende litteratur:**

Andersen, Jørgen Goul (1995). *Politik og samfund i forandring*, København: Columbus, "Figurer over lovgivningsprocessen", pp. 178-180. (KOMP)